



НАСТАВНИК КАО ЛИДЕР У УЧИОНИЦИ

Еразмус + акредитован пројекат мобилности
2024-1-RS01-KA121-SCH-000220891
Едуконект



Co-funded by
the European Union

Перспектива: Од управљача до навигатора

ШЕФ / Управљач



Говори: "Ја"

Командује: "Иди!"

Приступ: Зна како се ради (контрола)

ЛИДЕР / Навигатор



Говори: "Ми"

Инспирише: "Идемо!"

Приступ: Показује како се ради (инспирација)

Лидерство у учионици не долази из позиције моћи, већ из способности да инспиришете.



Co-funded by
the European Union

Шта заправо значи бити лидер?



Остваривање циљева



Инспирисање ученика

“

Лидер је особа која вас води тамо где не бисте отишли сами.
– Susan Ascher

”

Не постоји универзална дефиниција. Постоје само оквири који вам помажу да развијете свој јединствени приступ.



Co-funded by
the European Union

Основни алати: Спектар контроле (Курт Левин)

Ауторитарни

- **Када?** Брзе одлуке, када није потребан тимски унос.
- **Мане:** **Деморалише**, доводи до изостанака и одустајања.

Демократски

- **Када?** Подстицање **креативности, високо ангажовање** и задовољство.
- **Мане:** Захтева пуно времена.

Либерални (Laissez-faire)

- **Када?** Рутински задаци, изузетно искусни и мотивисани ученици.
- **Мане:** **Опасност од губитка контроле** код немотивисаних група.

Висока контрола

Ниска контрола

- **Када?** Подстицање **креативности**.
- **Мане:** Захтева пуно времена.

- **Када?** Рутински задаци, изузетно
- **Мане:** **Опасност од губитка контроле** код немотивисаних група.



Од пуке контроле ка емоционалној динамици

Левинов спектар нам даје структуру, али учионица функционише на емоцијама.



Уместо да гледамо само ниво контроле, лидерство морамо прилагодити емоционалним потребама разреда:

4 стила промовишу хармонију и позитивне исходе.

2 стила стварају тензију и користе се само у специфичним кризама.



Co-funded by
the European Union

Големанов компас: Стилони за хармонију



Визионарски

Мото: "Пођите са мном"

Када: Када је потребан потпуно нови правац и свежа инспирација.

Вештине: Емпатија, самоувереност, презентационе вештине.



Коучинг

Мото: "Пробај ово"

Када: За изградњу дугорочних вештина и менторство.

Вештине: Неформално менторство, препознавање потреба ученика.



Афилијативни

Мото: "Људи су на првом месту"

Када: У временима стреса, за лечење траума или поновну изградњу поверења у разреду.

Вештине: Решавање конфликта, оптимизам.



Демократски

Мото: "Шта ви мислите?"

Када: Када вам требају свеже идеје и желите да ученици преузму власништво над пројектом.

Вештине: Фацилитација, активно слушање.



Големанов компас: Стилони за тензију и кризу



Темпо-лидерски

Фокус: Очекивање изврности и високих перформанси.

Када: Само када је тим већ високо мотивисан и стручан, а потребни су брзи, квалитетни резултати.

Ризик: Ако се користи превише, може потпуно преоптеретити и сломити ученике.



Присилни

Фокус: Тренутна послушност и строга контрола.

Када: Искључиво у временима акутне кризе или за контролу крајње проблематичног понашања када ништа друго не помаже.

Ризик: Отуђује људе и гуши сваку иницијативност. Користити са крајњим опрезом!



Лидерство као ситуациони плес

Левинов спектар даје оквир, Големанов компас даје емоционалну дубину. Нема једног "правог" стила. Најбољи наставници интуитивно прелазе између стилова у зависности од потреба ученика, као вешти плесачи.



Кључ није у томе да будете један тип лидера, већ да препознате КОЈИ тип лидера је потребан ВАШИМ ученицима У ОВОМ тренутку.



Корени утицаја: Како развити овај осећај?

Емоционална интелигенција (EQ)

Разумевање сопствених реакција пре него што реагујете на разред.

Читање емоционалне 'температуре' у учионици.

Вештине активног слушања

Слушање да бисте разумели, а не само да бисте одговорили или казнили.

Шетајте по учионици да бисте остали у контакту са њиховим потребама.



Co-funded by
the European Union

Ваша учионица, ваш навигациони систем

Оставите позицију 'шефа' испред врата.

Користите Левинов спектар за постављање основних оквира.

Користите Големанове стилове да бисте одговорили на емоционалне потребе ученика.

Негујте емоционалну интелигенцију као свој најјачи алат.

**Свесни одабир правог стила претвара вас из управљача
разредом у истинског лидера. Идемо!**



Co-funded by
the European Union

Одрицање од одговорности

„Презентација је део пројекта финасиран средствима Европске уније. Изнети ставови и мишљења припадају искључиво ауторима и не одражавају нужно ставове Европске уније која не може бити одговорна за било какву употребу информација садржаних у презентацији.“